

V Praze dne 12.1. 2015

Č.j.: 1533/14

Stanovisko
komise pro hodnocení dopadů regulace
k
návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony

I. Úvod

Navrhovaná právní úprava je reakcí na Prohlášení Rady z listopadu 2013, na jehož základě mají členské státy do okamžiku uveřejnění výsledků evropských zátěžových testů (AQR), zajistit, aby bylo možno poskytnout veřejnou podporu bankám po splnění podmínek v souladu s evropskými pravidly pro poskytování státní podpory ve prospěch bank. Předpokládá se, že zákon v navrhované podobě bude existovat do doby, než nabude účinnosti zákon implementující směrnici o krizovém řízení (tzv. BRRD), který bude komplexně upravovat problematiku krizového řízení.

Specificky návrh řeší: (i) podmínky pro schválení veřejné podpory bankám Evropskou komisí; (ii) možnosti ČNB požadovat navýšení ostatních složek kapitálu a podřízeného dluhu; (iii) podmínky pro zátěžové testy prováděné ČNB; a (iv) dílčí legislativně technické úpravy.

II. Připomínky a návrhy změn

Klíčovým problémem předložené Zprávy RIA je absence relevantních variant řešení. Zpráva srovnává pouze nulovou a navrhovanou variantu. Přitom z řady připomínek je zřejmé, že existuje relevantní procedurální Varianta 2, kdy by všechna ustanovení navrhované novely byla zahrnuta v komplexnější novele, která bude implementovat směrnici BRRD. Toto vyplývá mimo jiné i z následujícího:

- Původní účel vyplývající z Prohlášení Rady návrh novely neplní, neboť výsledky Evropských zátěžových testů již byly zveřejněny 26. 10. 2014. Návrh tak nemůže plnit preventivní roli pro případ, že by si výsledky testů vyžádaly veřejnou podporu.

- AQR se navíc netýkalo přímo bank působících v ČR. Ty jsou testovány ČNB, která žádnou hrozbu stabilitě neodhalila, stejně jako AQR neodhalilo nedostatky v mateřských bankách českých dcer. Zdá se tedy, že aktuální stav českých bank urgentní přijetí novely nevyžaduje.

- Zákon implementující BRRD je již ve stádiu vypořádávání připomínek (termín pro zaslání byl 29. 12. 2014) a předložení vládě je podle plánu legislativních prací předpokládáno v lednu 2015. Termín její transpozice navíc byl 1.1.2015. Za těchto okolností, lze zvažovat komplexní řešení v rámci transpozice BRRD.

- Navrhovaná novela reaguje na politické Prohlášení Rady, nikoli závaznou legislativu, takže při případném zdržení nehrozí riziko zahájení řízení o porušení práva EU.

- Ačkoli stávající právní úprava neumožňuje vyžadovat odepsání kapitálových nástrojů a podřízeného dluhu v rozsahu požadovaném pravidly Komise pro poskytování státní pomoci, věcně se jedná o relativně okrajový problém, neboť tyto kapitálové nástroje tvoří jen 0.2 procenta kapitálu v českém bankovním sektoru.

- Předkladatel k několika připomínkám ČNB i dalších institucí uvádí, že budou upraveny, sjednoceny či dopracovány buď "v některé z příštích novel" či "při implementaci BRRD", což se také jeví jako argument pro komplexní a kompletní novelu.

Obecně se jedná o otázku, zda je lepší měnit regulaci řadou těsně navazujících novel či jednou komplexnější změnou (zvláště pokud je motivace pro navrhovanou novelu více politická než věcná). Zpráva RIA na tuto otázku nedává odpověď, neboť se soustředí pouze na nulovou a navrhovanou alternativu. Ty je však nutné srovnat s procedurální Variantou 2, která by navrhované úpravy zavedla v rámci transpozice BRRD.

Ze Zprávy vyplývá, že návrh *nebyl* konzultován s dotčenými stranami (viz. jejich identifikace v Tabulce Zprávy) s výjimkou ČNB. Odpovídající konzultace mohly jednak vyřešit výše zmíněnou otázku, zda vše implementovat zároveň se směrnicí BRRD, a jednak i otázky, kdy se návrh potenciálně dostává do rozporu s BRRD (např. odpovědnost bývalých vedoucích pracovníků banky za poskytnutí součinnosti, kterou BRRD – na rozdíl od návrhu - nepředpokládá) či také neobvykle vysoké pokuty za neposkytnutí podkladů k valuaci (až 20 mil. Kč pro fyzické osoby).

III. Závěr

Doporučující stanovisko Komise RIA lze přijmout, pokud bude výše zmíněná Varianta 2 doplněna do závěrečné zprávy RIA, nebo alespoň věrohodně prodiskutována na jednání Komise. Na základě stávající Zprávy nelze říci, zda návrh pouze zbytečně nezatěžuje podnikatelské prostředí legislativní změnou,

kterou lze snadno a konzistentněji integrovat do již připravovaného zákona implementujícího BRRD.

Vypracovali: PhDr. Zdeněk Kudrna, PhD.
Ing. Jan Matoušek

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda komise